

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΥΔΑΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ

Μεσακτή

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:

ELBW149259055

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ:

Ελλάδα

Αποκεντρωμένη Διοίκηση ΑΙΓΑΙΟΥ

Περιφέρεια ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Περιφερειακή Ενότητα ΙΚΑΡΙΑΣ

Δήμος Ικαρίας

Τα ύδατα κολύμβησης στην ακτή Μεσακτή είναι εξαιρετικής ποιότητας με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της τελευταίας τετραετίας.

Εισαγωγή

Η θέσπιση Μητρώου Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης υπαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/7/ΕΚ, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και συνιστά μια καινοτόμο προσέγγιση, με βασικό στόχο την ενημέρωση των πολιτών και την παροχή χρήσιμων στοιχείων για την σύγκριση και την επιλογή ακτών κολύμβησης. Η ταυτότητα των υδάτων κολύμβησης παρέχει πληροφορίες για τις φυσικές και γεωγραφικές συνθήκες της περιοχής της ακτής, για τα υδρολογικά χαρακτηριστικά των υδάτων κολύμβησης, καθώς και για την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων ρύπανσης στην περιοχή.

Συμπληρωματικώς του Μητρώου Ταυτοτήτων, κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου κάθε έτους (από 1η Ιουνίου έως 31η Οκτωβρίου), διενεργούνται συστηματικές δειγματοληψίες και αναλύσεις μικροβιολογικών και άλλων παραμέτρων, με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση και ταξινόμηση των κολυμβητικών υδάτων.

Περιγραφή Ακτής

Η παραλία Μεσακτή βρίσκεται βορειοδυτικά της πρωτεύουσας του νησιού της Ικαρίας, τον Άγιο Κήρυκο, έξω από το χωριό Αρμενιστή. Τόσο η παράκτια ζώνη της παραλίας όσο και ο θαλάσσιος πυθμένας της καλύπτονται από άμμο. Η παράκτια ζώνη είναι μερικώς τροποποιημένη με βλάστηση από αλμυρικά και κέδρους. Στα δυτικά της υπάρχει τοίχιο αντιστήριξης του δρόμου, σκάλα και ράμπες από σκυρόδεμα που καταλήγουν στην ακτή. Στο μέσον της ακτής υπάρχει χαμηλό λίθινο τοίχιο περιφράξης, ξύλινη πίστα αθλητικών δραστηριοτήτων, τσιμεντένιες και λίθινες σκάλες που καταλήγουν στην ακτή. Η θαλάσσια βιοποικιλότητα περιλαμβάνει κυρίως μαλάκια (πεταλίδες, δίθυρα όστρακα), αρθρόποδα (καβούρια) και μακροφύκη. Η ακτή αποτελεί το παράλιο τμήμα ενός ανοιχτού κόλπου, μήκους 750μ. Το μήκος της ακτής είναι 590μ., το μέσο πλάτος της 30μ. και έχει βόρειο προσανατολισμό. Τα κολυμβητικά ύδατα στα πρώτα μέτρα εμφανίζουν βάθος κανονικό, με ήπια κλίση πυθμένα (σε απόσταση 120μ. από την ακτή, το βάθος προσεγγίζει τα 5μ.). Η πρόσβαση στην παραλία γίνεται οδικώς μέσω του υπάρχοντος επαρχιακού οδικού δικτύου. Το κεντρικό τμήμα της ακτής είναι οργανωμένο και διαθέτει υποδομές εξυπηρέτησης των λουομένων, όπως ξαπλώστρες, ομπρέλες, ντους, WC, κάδους και καλάθια απορριμμάτων. Οι λουόμενοι δύνανται να εξυπηρετηθούν από δύο κινητούς χώρους για πρόχειρο φαγητό οι οποίοι υπάρχουν επάνω στην ακτή. Η κολύμβηση είναι η κύρια δραστηριότητα επί της ακτής. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα στους λουόμενους να ασκήσουν θαλάσσιες αθλητικές δραστηριότητες. Στο ανατολικό άκρο της παραλίας εκβάλλει ο ποταμός Μύρσωνας ο οποίος παρουσιάζει μόνιμη παρουσία υφάλμυρου νερού και στην εκβολή του οποίου σχηματίζεται βιότοπος. Στο κέντρο και στο δυτικό άκρο της ακτής εκβάλλουν δύο ακόμη ρέματα διαλείπουσας ροής. Σε κοντινή απόσταση στην θάλασσα διέρχονται πλοία της γραμμής και αλιευτικές βάρκες. Ο μέγιστος αριθμός λουομένων εκτιμάται σε 1.000 άτομα. Η άμεση περιοχή γύρω από την ακτή περιβάλλεται από ασυνεχή αστικό ιστό, από θάμνους, φρύγανα και καλαμιώνες. Στα δυο άκρα της ακτής εντοπίζονται βραχώδεις εξάρσεις, ενώ ανατολικά της ακτής υπάρχει

αλιευτικό καταφύγιο. Στην άμεση περιοχή, στον κεντρικό δρόμο κοντά στην παραλία, αναπτύσσεται τουριστική δραστηριότητα, με ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, ενοικιαζόμενα δωμάτια, αναψυκτήρια, εστιατόρια, κέντρα διασκέδασης και μικρά εμπορικά καταστήματα.

Χρήσεις γης ευρύτερης περιοχής

Στην ευρύτερη περιοχή της ακτής η γη καλύπτεται κυρίως από καλλιέργειες καθώς και από εκτάσεις με χαμηλή βλάστηση, ενώ σημαντική επιφάνεια καλύπτουν και οι δασικές εκτάσεις.

Υπαγωγή - Χαρακτηρισμοί

Η ακτή εντάσσεται στο Υδατικό Σύστημα Νήσοι Αιγαίου (EL14), στη λεκάνη απορροής του Ποταμού Ανατολικού Αιγαίου (EL1436) και στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα «Ακτές Ικαρίας» (EL1436C0014N), του οποίου η οικολογική κατάσταση έχει χαρακτηριστεί ως «Υψηλή», με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης, που πραγματοποιήθηκε στην 1η αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) και την αντίστοιχη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) (ΦΕΚ Β 4677/29.12.2017). Στο Υδατικό Σύστημα αντιστοιχεί σταθμός εποπτικής παρακολούθησης που έχει οριστεί στο πλαίσιο εφαρμογής του Αρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Στην περιοχή δεν εντοπίστηκαν άλλα υδάτινα σώματα, αναγνωρισμένα στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ που να επηρεάζουν την κολυμβητική ακτή.

Ποιότητα κολυμβητικών

υδάτων

Η παραλία Μεσακτή αναγνωρίστηκε ως ακτή κολύμβησης το έτος 2008 και έκτοτε παρακολουθείται στο πλαίσιο των ετησίων προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων, τα οποία πραγματοποιούνται με ευθύνη του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Από το 2010, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ποιότητας των υδάτων για τις κολυμβητικές περιόδους πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2006/7/EK και με συναξιολόγηση των αποτελεσμάτων παρακολούθησης των τελευταίων ετών.

Υδρολογικά, μετεωρολογικά χαρακτηριστικά

Το μέσο ετήσιο ύψος βροχόπτωσης στην περιοχή είναι 745mm, με το μέγιστο και το ελάχιστο μηνιαίο ύψος να είναι αντίστοιχα 380,4mm και 0,2mm. (Ε.Μ.Υ. Μετεωρολογικός Σταθμός Ικαρίας, έτη 1981-2002). Η επικρατέστερη διεύθυνση ανέμου είναι η βόρεια, ακολουθούμενη από βορειοανατολική και νότια με μικρή ή μέση ένταση (Ε.Μ.Υ. έτη 1980-1994). Η μέση μηνιαία θερμοκρασία της ατμόσφαιρας κατά την κολυμβητική περίοδο είναι 25°C, με τη μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία να καταγράφεται κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο και να είναι της τάξης των 29°C(Ε.Μ.Υ. έτη 1980-1995).

Σημειώνεται ότι η ακτή, εξαιτίας του προσανατολισμού και της μορφολογίας της είναι εκτεθειμένη στους επικρατέστερους ανέμους, με εξαίρεση τους νότιους. Στην περιοχή δεν παρατηρούνται έντονα φαινόμενα παλίρροιας. Παρατηρούνται, όμως, ισχυρά ρεύματα, ειδικά τις ημέρες έντονου κυματισμού.

Πιέσεις

Υγρά απόβλητα

Ο οικισμός του Αρμενιστή διαθέτει δίκτυο αποχέτευσης, το οποίο καλύπτει το σύνολο του οικισμού και εξυπηρετείται από την Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων του Αρμενιστή, η οποία έχει σχεδιαστεί για ισοδύναμο πληθυσμό 1.300 κατοίκων. Η ΕΕΛ περιλαμβάνει δευτεροβάθμια επεξεργασία με απομάκρυνση θρεπτικών και χλωρίωση, ενώ η διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων γίνεται μέσω υποθαλάσσιου αγωγού, μήκους 100μ., η εκβολή του οποίου εντοπίζεται βορειοδυτικά της θαλάσσιας περιοχής ανοιχτά της ακτής.

Λοιπές πηγές

Η ακτή Μεσακτή είναι ιδιαίτερα δημοφιλής και κατά τους καλοκαιρινούς μήνες συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό λουομένων, η παρουσία των οποίων μπορεί να επιβαρύνει την ποιότητα των υδάτων της ακτής. Στην παραλία επιτρέπονται τα κατοικίδια ζώα, ο αριθμός και η συχνότητα παρουσίας των οποίων δεν εκτιμάται ότι μπορεί να επιβαρύνει την ακτή.

Αποτελέσματα επιτόπιας επίσκεψης

Κατά την επί τόπου επίσκεψη στην παραλία δεν εντοπίστηκε ύπαρξη λαδιών ή στερεών απορριμμάτων. Γενικώς, το νερό ήταν διαυγές και καθαρό με εξαίρεση ορισμένα σημεία όπου παρατηρήθηκε συγκέντρωση επιφανειοδραστικών ουσιών (αφροί). Στο δυτικό άκρο της ακτής εντοπίστηκε μικρή ποσότητα πίσσας. Στο μέτωπο της ακτής παρατηρήθηκαν, επίσης, σωροί νεκρών φύλλων θαλασσίων φανερογάμων. Στον υφιστάμενο υγρότοπο παρατηρήθηκε μεγάλη ποικιλία χλωρίδας και πανίδας όπως βούρλα, αγριοκάλαμα, ποταμοχελώνες, πάπιες, βατράχια κ.α.

Ευτροφισμός

Στα κολυμβητικά ύδατα της ακτής δεν έχουν καταγραφεί περιστατικά ραγδαίας ανάπτυξης αλγών ή φυτοπλαγκτόν. Τα ύδατα της ακτής κολύμβησης δεν επηρεάζονται σημαντικά από την απορροή ρυπαντικών φορτίων των κύριων θρεπτικών συστατικών αζώτου και φωσφόρου, τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη αλγών και ευνοούν την εξέλιξη φαινομένων ευτροφισμού. Η θέση της ακτής εντός ανοιχτού κόλπου σε συνδυασμό με το κανονικό βάθος των υδάτων και τα επικρατούντα θαλάσσια ρεύματα στην περιοχή εξασφαλίζουν μεγάλο ρυθμό ανανέωσης των υδάτων, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση δυσμενών συνθηκών για την εμφάνιση του φαινομένου του ευτροφισμού. Τα κολυμβητικά ύδατα της ακτής είναι, υπό κανονικές συνθήκες διαυγή και καθαρά γεγονός που συνδέεται με χαμηλή παρουσία φυτοπλαγκτόν. Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται χαμηλός βαθμός επικινδυνότητας ανάπτυξης μακροφυκών και φυτοπλαγκτόν στην ακτή.

Διερεύνηση έκτακτων συνθηκών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία των ανέμων και της βροχόπτωσης για την περιοχή, κατά την κολυμβητική περίοδο δεν εμφανίζονται ακραία καιρικά φαινόμενα και, επομένως, δεν αναμένεται ιδιαίτερη επιβάρυνση της θαλάσσιας περιοχής από απορροές ομβρίων ή/και μεταφορά ρύπων λόγω ισχυρών ανέμων. Οι έκτακτες συνθήκες κατά τις οποίες δύναται να επιβαρυνθεί η ποιότητα των υδάτων της ακτής περιλαμβάνουν, αστοχία της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων του Αρμενιστή και συγκέντρωση αυξημένου αριθμού λουομένων.

Μέτρα αντιμετώπισης

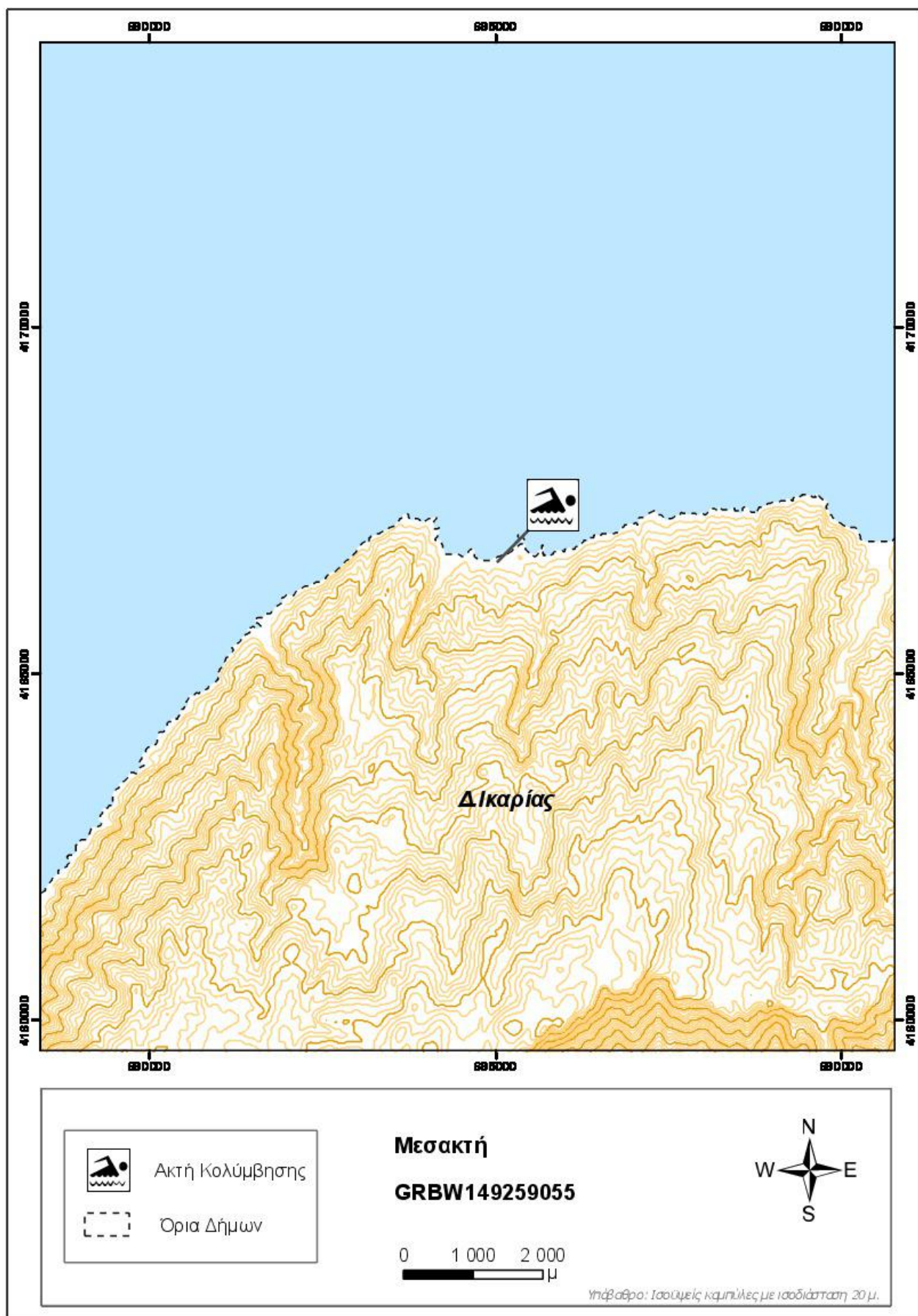
Σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού ρύπανσης των υδάτων ή επιβάρυνσης του περιβάλλοντος της ακτής κολύμβησης, ενεργοποιείται μηχανισμός έκτακτης προειδοποίησης για την πρόληψη και την ασφάλεια των λουομένων. Ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης τέτοιων καταστάσεων είναι ο Δήμος Ικαρίας. Στις επανορθωτικές ενέργειες περιλαμβάνονται:

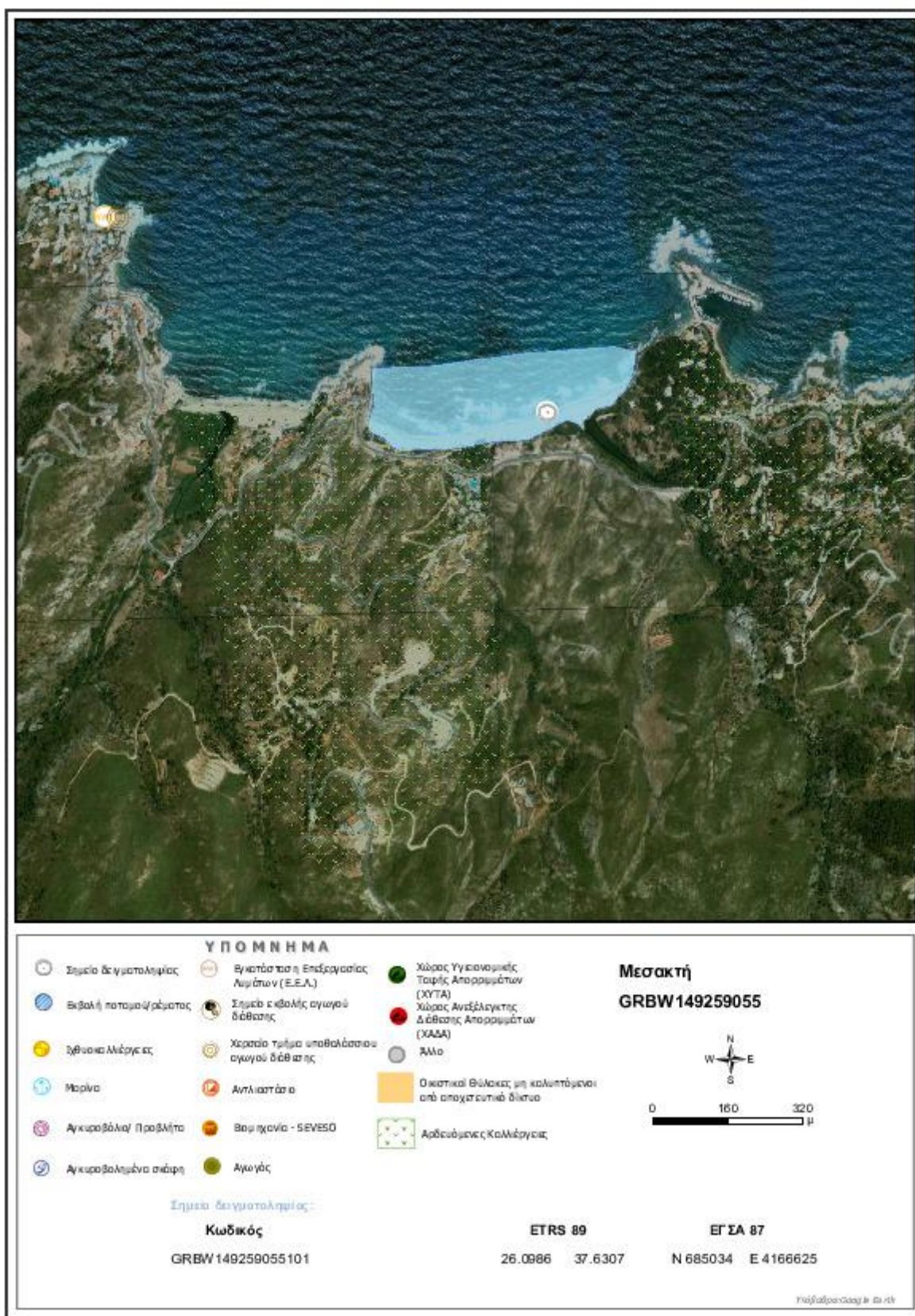
- Ενημέρωση του κοινού για την ρύπανση και την εκτιμώμενη διάρκεια αυτής.
- Έκδοση απόφασης προσωρινής διακοπής της κολύμβησης (εάν κριθεί απαραίτητο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες).
- Συνέχιση της παρακολούθησης των υδάτων, σύμφωνα με το αντίστοιχο πρόγραμμα παρακολούθησης που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/7/Ε.Κ., και λήψη πρόσθετου δείγματος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι το περιστατικό έχει λήξει. Σε περίπτωση που το πρόγραμμα παρακολούθησης προβλέπει λήψη δείγματος στην περίοδο εμφάνισης της βραχυπρόθεσμης ρύπανσης, το δείγμα αυτό μπορεί να εξαιρεθεί και να αντικατασταθεί από ένα πρόσθετο δείγμα, το οποίο θα ληφθεί 7 ημέρες μετά την εξάλειψη του φαινομένου

Όσον αφορά στην Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων του Αρμενιστή, σε περίπτωση αστοχίας ή προσωρινής διακοπής της λειτουργίας της ΕΕΛ, αναμένεται μικρής διάρκειας ρυπαντική επιβάρυνση των υδάτων. Το μικροβιακό φορτίο στην περίπτωση διάθεσης ανεπεξέργαστων λυμάτων αναμένεται να είναι της τάξης των 107 EColi/100 ml. Η διάχυση και η αραίωση των λυμάτων που διατίθενται μέσω του υποθαλάσσιου αγωγού, σε συνδυασμό με τους φυσικούς μηχανισμούς της αραίωσης και της

φθοράς, έχουν ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση του μικροβιακού φορτίου. Με την προϋπόθεση ότι η διάθεση των ανεπεξέργαστων ή των μερικώς επεξεργασμένων λυμάτων δε θα διαρκέσει για μεγάλο χρονικό διάστημα, δεν προκύπτει άμεσος κίνδυνος για την υγεία των λουομένων. Σε κάθε περίπτωση, ο φορέας λειτουργίας της ΕΕΛ πρέπει, αμέσως, να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για την ταχεία επαναφορά της αποδοτικής λειτουργίας της ΕΕΛ. Εάν οι διορθωτικές ενέργειες απαιτούν μεγάλο χρονικό διάστημα και συνεχιστεί η διάθεση ανεπεξέργαστων λυμάτων, ο αρμόδιος φορέας θα εκτιμήσει την κατάσταση και θα εξετάσει την αναγκαιότητα προσωρινής απαγόρευσης της κολύμβησης. Σχετικά με τον κίνδυνο ρύπανσης της θάλασσας από τη συγκέντρωση αυξημένου αριθμού λουομένων, αναρτώνται σε ευδιάκριτο σημείο μέτρα καλής συμπεριφοράς λουομένων, τα οποία περιλαμβάνουν την αποφυγή χρήσης αντηλιακού μισή ώρα πριν την είσοδο στο νερό και τη συστηματική χρήση των κάδων για την απόθεση απορριμμάτων.

Γενικά συνιστάται η αποφυγή κολύμβησης εντός των λιμανιών, των μόνιμων αγκυροβολίων και των ναυπηγείων, 200 μ. εκατέρωθεν από τα στόμια εκβολής των αγωγών εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, στις εκβολές αγωγών ομβρίων υδάτων μετά από έντονη βροχόπτωση, καθώς και στις εκβολές ρεμάτων συνεχούς ροής.

Στοιχεία επικοινωνίας και πηγές περαιτέρω ενημέρωσης

Αρμόδια Τοπική Αρχή

Δήμος ΙΚΑΡΙΑΣ

ΑΓΙΟΣ ΚΗΡΥΚΟΣ, 83300, ΙΚΑΡΙΑ
Τηλέφωνο: 22753-50400-1
Fax: 22750-22215, 22750-22202

dik-dimarxos@otenet.gr

Αρμόδια Κρατική Αρχή

ΥΠΕΝ

Γενική Γραμματεία Φυσικού

Περιβάλλοντος και Υδάτων

Λεωφόρος Μεσογείων 119, Αθήνα,
Τηλέφωνο: 2131513849, 850, 852
www.ypen.gov.gr
ggenvr@ypen.gr
info@ypen.gov.gr

Αρμόδια Περιφερειακή Αρχή

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου

Δ/νση Υδάτων Βορ. Αιγαίου

Κουντουριώτη 79, 8100 Μυτιλήνη

Τηλέφωνο: : 22510 37705

Fax: 22510 37258

<http://baigaio.dasi-ydata.gr/4portal/index.php>

pvadyp@otenet.gr

Αρμόδια Υγειονομική

Υπηρεσία

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Δ/ΝΣΗ ΔΗΜ. ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝ.

ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΣΑΜΟΥ

Δερβενακίων & Αλέξη 1, 83100

Σάμος

Τηλέφωνο: 2273353440-45

Έκδοση Ταυτότητας

Ημερομηνία

Επόμενη αναθεώρηση

R3

Μάιος 2015

Σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής στην ποιότητα των κολυμβητικών υδάτων ή στο φυσικό περιβάλλον

Χρήσιμες Συνδέσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ποιότητα υδάτων κολύμβησης: ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/index_en.html

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος - Κατάσταση υδάτων κολύμβησης:

www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος: Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων: cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/bwd

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας: www.ypen.gov.gr

Μητρώο ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης: bathingwaterprofiles.gr/

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού: www.culture.gov.gr

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.): www.emy.gr

Περιοχές δικτύου Natura 2000: www.ypen.gov.gr/perivallon/viopoikilotita/diktyo-natura-2000/

Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών: www.hcmr.gr

Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων: www.ekby.gr

Γαλάζιες σημαίες: www.blueflag.gr

ΕΟΤ: gnto.gov.gr

Περιφέρεια ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ: <http://www.pvaigaiou.gov.gr/web/guest/home>

Πρόγραμμα «Ταυτότητες υδάτων κολύμβησης»

Το Πρόγραμμα «Ταυτότητες ακτών κολύμβησης» για το έτος 2011 χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠΠΕΡΑΑ) του ΕΣΠΑ 2007-2013, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Για πρόσθετες πληροφορίες και ενημέρωση για το πρόγραμμα και τις κολυμβητικές ακτές της χώρας, υποβολή σχολίων, παρατηρήσεων και ανταλλαγή απόψεων επισκεφτείτε την ηλεκτρονική μας διεύθυνση www.bathingwaterprofiles.gr